

SLOVENSKI NAROD.

Štampa: vsak dan sveder, šestkrat tedensko in praznično, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske denarje: vsako leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 50 h. Za Ljubljano: poštna pošta na dom za vsako leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam poslati, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele: toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez letodolne splošne in posebne se ne odira. — Za vsakega glasu se od petersburškega petič-vrata po 12 h, če se oglasilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopolni naj se izloči frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in administrativno je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasne t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je s Kongresnega trga št. 2, vhod v upravištvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Napredek in narodnost.

Kristova nauka o nesebični ljubezni do svojega bližnjega in o ubožstvu, se nista nikdar izvrševala in živela, tudi v srednjem veku ne, ker nimata v sebi življenske moči. Ta nauka sta se učila že pred Kristom; kot specijelno Kristova jih imenuje le katoliška cerkev. Poživljenje teh naukov ima svoj vzrok v tem, da je bila sebičnost razvita za Kristovih časov do skrajnosti in če bi te ne bilo, bi ne bilo Krista, kakršnega si predstavljamo danes. Milosrdnost in usmiljenje nele proti vsem ljudem, temveč tudi napram vsem živim bitjem je priporočal že budizem, Rabbi Hillel pa je učil eno stoletje pred Kristom ljubezen do bližnjega in da pomagajmo svojim sovražnikom, so učili tudi Stoici.

Nauk o popolni ljubezni do svojega bližnjega brez vsakega egoizma je nemogoč, ker je vsaka ljubezen v temelju egoizma. To je dokazal zadosti jasno že Schopenhauer. Ravno tako nemogoč je nauk o ubožstvu, ker se ta ne more skoz in skoz dejansko izvršiti. Naravnost absurden pa je nauk, da je zemlja le nekaka ječa, kraj nasprotstev in bede. Vsi ti kardinalni nauki krščanstva nam pristojajo danes le še kot odraslemu otročja obleka, zato jih pa tudi danes nikdo, razun nekaterih kratkorumnih, ne upošteva in smelo trdim da danes niti najpriprostejši kmet ni več pravi kristjan. »Vse življenje in stremenje olikanih narodov našega časa temelji na svetovnem naziranju, katero je Kristovemu svetovnemu naziranju naravnost nesprotno — pravi D. F. Strauss. In v resnici bje ves napredek našega časa, kakor tudi vsi produkti znanosti in umetnosti, vse tehnične iznajdbe krščanstvo v obraz. Vse, kar diši danes po teh naukih, a kolikor se ti izvršujejo, je le zunanje, formelno, v notranjosti pa prodira svobodna misel, ki je vzklila iz empiričnih ved in kmalo bo ta kot zmagovalka izpodbila pi-

edestal zadnjemu krščanskemu načelu. V velikih narodih ta misel že triumfuje do malega na celi črti, nam pa, ki se obračamo zelo počasno in neokretno, bo postalo to novo svetovno naziranje, mišljenje in tedaj tudi delovanje kmalo popolnoma tuje. Zaostali ptiči bodemo in kot take nas bodo tisti, ki korakajo pred nami, v narodnem in gospodarskem oziru zvedili in ogoljufali in mi bomo kot narodnost — preminuli.

Slovenci smo majhen narod, ki je že veliko izgubil na svoji individualnosti, to pa zbog krivde posameznikov z njegove srede, ker se krčevito oprijemljejo tega, česar so se oprijemali njihovi očetje. Mesto one potpečljivosti in onega mehkega čustvovanja naj bi gojili energijo, naj bi ne gledali toliko na stran, tako obzirno in prizanesljivo, ampak z bistrim očesom tudi na svojo lastno korist. Iz te šele se izemli blagostanje, šele potem zamorete propevati znanost in umetnost. Ali so morda ravnali veliki narodi, ki danes vladajo, drugače? To je boj za obstanek in brez tega ni misliti ne obstoja in ne napredka in ravno ta boj tvori temelj narodne individualnosti, tak boj krepki v gmotnem in duševnem oziru. Vedno in vedno moramo čuti o zlu bogastva in o grešni ljubezni do denarja; in vendar ni nobena druga strast človeštvu napravila toliko dobrega. Njej se ima zahvaliti vsa trgovina in obrt. Ti dve ste nas seznanili s produkti tujih dežel, vzbudili vedoželjnost, vsled občevanja z drugimi narodi raznih navad, jezika in misli razširili naše ideje, privadili ljudi podjetnosti in priučili nas koristnih imetnosti in nam pridobili neprecenljiva sredstva za zmanjšanje bolečin in rešitev življenja. Za vse to se zahvalimo ljubezni do denarja. Če bi se posrečilo teologom, izgnati bi, tedaj bi vse to prekinilo in padli bi nazaj v barbarstvo — pravi Tomaž Büchle.

Kantove fantastične sanjarije o državi miru so in ostanejo fantomi.

Brez vojne si države ne moremisliti in duševniaristokrat bo vedno vladal maso. Absurdnost je bratstvo in enakost, ki ste stremljenje socialne demokracije. Vsak posameznik gleda, da izpodrine svojega nasprotnika in če bi tega ne bilo, bi zavladal mir, ki je vir smrti. Ravno taka je praksa in stremljenje velikih narodov, da jim preje podjarmijo manjše narode in da jih asimilujejo. Končno bi morala ostati le ena velikanska država. Ali bi vladal morda v tej mir? Nesmisel. Bistvo narave je boj, ker brez njega ni življenja. Znano pa je, da zmaga tisti, kateri je močnejši in sicer danes, kdor je duševno močan. Kaj bi se neki zgodilo, če bi se moral postaviti v bran naš narod, ki še vedno zre nazaj, mesto naprej, narodu, ki stoji na vrhuncu moderne vede. Najbrž bi ravnal po svetopisemskem izreku: »če te kdo udari na levo lice, ponudi mu še desno«. To bi bilo veselje gledati ponižne ovčice, ki resignirajo v svoji najvostnosti in slabosti brez vsakega boja. Ker so tedaj boj, napredek, veda, umetnost nasprotni krščanstvu, tedaj nam ne preostaja drugo, kakor ravnati po razsodni pameti in zapustiti krščanstvo. V nas Slovencih bo pač potreba pričeti z razširjevanjem empiričnih ved, da dobimo zavest, da je potreba ravno življenje izrabiti do slednje sile, da ni naša zemlja kraj trpljenja, temveč kraj radosti, kjer se vrši najplemenitejši proces, proces razumnega življenja. To je triumf narave!

V Nemcih zginja krščanstvo kakor pomladni sneg. To njegovo propadanje je tam pospešil protestanti zem, katerega pri nas ni. Poleg tega pa ima tisti narod proroka Nietzscheja, čegar spisi so ga do dobra vzpodbudili in navdušili. Da svojo sebičnost vsled tega še višje povzdigujejo, je umevno.

Jasno je tedaj ko beli dan, da se zamoremo upirati germanskemu navalu le tedaj, če spoznamo njegovo orožje, da se prebudimo iz zastare-

lega mrtvila, da se v prvi vrsti gmotno in duševno okrepimo. To ravnanje pa niti najbolj zavest, da pripadamo k celokupnemu narodu, ker s tem dobimo čut moči. Danes se nam je okleniti svoje očetnjave s podvojeno silo in kdor drugače dela tisti nima vesti ali pa ima mreno na očeh. A. D.

Iz ogrskega parlamenta.

Vihar traja dalje. Grof Tisza je prav utemeljeval predlog za dvojne seje na dan rekoč: »Opozicija naj vendar pomisli, da morajo milijoni ljudi 10 do 12 ur delati v lastnem interesu, koliko patrijotičnejše je, ako poslanci 9 ur na dan žrtvujejo javnim zadevam. Napravite kar hočete, vaše naklepe bomo strli in pri tem izpolnili svojo dolžnost«. Predlog za dvojne seje je bil potem enoglasno sprejet.

V sobotni seji se je obstrukcija nadaljevala z vso ostroostjo. Tri ure je trajalo, preden se je odobrilo samo zapisnik zadnje seje. Posl. Polonyi je predital nezaupnico predsedstvu podpisano od 48 poslancev opozicije. V nezaupnici se trdi, da igra pod predsednik Perczel malopridno igro, da sistematično krši pravilnik v strankarske namene. Odgovarjati je hotel ministrski predsednik grof Tisza, toda opozicija je zagnala tak hrup, da se ni razumela nobena beseda. Klicalo se mu je: Krámař, Abrahamovic, idite v Avstrijo! Take svinjarije še ni bilo! Govorite doma s svojimi hlapci! Ne vi z nami, ampak mi bomo z vami pometli! Zaradi nepopisnega vrišča se je morala seja prekiniti. Ko se je zopet otvorila, predital je podpredsednik iz zapisnika Tiszovo izjavo, ki se ni govorjena razumela. Grof Tisza je rekel: »Ako naj narod ne propade, odvisno je od tega, ako bodo resni elementi ogrskega naroda imeli dovolj spoznanja in moči, da bodo onemogočili elemente, ki tako postopajo.«

Potem je Polonyi odgovarjal tudi napadeni podpredsednik Perczel ter pred vsem zanikal, da bi se bil sklenil kak pakt, ki bi kršil parlamentarno pravo.

Posl. Polonyi je izjavil, da je grof Tisza tisti element, s katerim bo narod že pometel. Opozicija bo uradovanje podpredsednika Perczela dotle onemogočila, dokler ne dobi zadoščenja za zlorabo pravilnika.

Najvažnejša izjava v tej seji je bila ona grofa Khuena-Hedervarya, ki je pripovedoval o paktu z opozicijo ter izjavil: »Ko sem se podal k pogajanju z opozicijo, se mi je svetovalo, naj vzamem priče s seboj, ker se z gospodo sme govoriti le v pričo priče; toda ta nasvet sem odklonil, ker sem bil mnenja, da grem k Madjarom. Danes pa vidim, da so imeli moji svetovalci pravo. Ta izjava je izzvala pri opoziciji nepopisni vrišč. Grof. Kuen pa je nadalje izjavil da danes spozna, da njegov pot od tedaj ni bil pravi; danes je pripravljen, podpirati grofa Tiszo z vsemi sredstvi, ki jih ta potrebuje v premaganje obstrukcije. Ko mu je Polonyi nekaj ugovarjal, ja zaključil: »Že vidim, s Polonyijem se sme govoriti le pred pričami!«

Ker je obstrukcija zopet izbruhnila z vso podivjanostjo, je izključeno, da bi se rekrutni zakon sprejel do novega leta. Do sklicanja delegacij, to je do 15. decembra bo le malo sej, in še te bo obstrukcija onemogočila.

Rusija in Japonska.

Nevarnost, da pride do vojke, še ni izginila, dasi ni verjeti vsem sanzacionelnim vestem, ki dohajajo z daljnega vztoka. Povsodi vlada v političnih krogih živahno delovanje, in splošno se pričakuje, da bo pri zasedanju japonskega parlamenta se odločilo, ali se bo nasprotje z Rusijo poravnalo mirnim potom, ali pa z ob-

LISTEK.

Pisma iz Amerike.

Lujiza Souvanova.

I.

Nijagara-slapovi, 24. sept. 1903.

Vkraceli smo se v Genui na „Sardegno“, majhen, ličen, popolnoma moderno opremljen parnik, kateri nas je pripeljal po preteku enodnevnih vožnje v Neapol. Nebo je bilo temno-modro, solnce se nam je smejalo razkošno, morje je bilo mirno kakor zrelo, — in poleg vsega tega — na krovu je bilo malo ljudi. Iz daljave so se bliščale od ene strani majhne hišice, priplepljene liki lupine ostrig na podnožju Apenin; od druge pa so vstajali iz morja temni orisi Korsike in Sardinije. Sedela sem v svojem „steamerchair“ (stolu), zamaknjena v te divne slike, katere so vstajale pred mano druga za drugo. V naši bližini so štrlele precej visoke skale iz morja; nekatere so bile obraščene z vinsko trto in obljudene, na drugih so pa stale majhne trdnjave. Samaragdo-zeleno morje, v daljavi laška obal, nedoločno očrtana kakor v megli, s Spezzio in drugimi mesti je

tvorila diven okvir tej brezprimerno krasni sliki. Kako rada bi postala tukaj, da bi se navžila vse te čarobne krasote jasnega jesenskega dneva na Ligurskem morju, — toda zastoj, vedno naprej in naprej smo pluli.

V Neapolju smo čakali dva dni. Ker nam je bilo dovoljeno iti na kopno in mi je bilo mesto še neznano, zato sem si ogledovala mesto in okolico z velikim veseljem. Nečem brez potrebe govoriti in vam v svoji navdušenosti slikati Neapolja in ga podrobno opisovati, toda nekoliko naj vam le povem o svoji oduševljenosti. Kako poetično — krasna je ta narava, to bujno — pisano mesto, ti cvetoči vrtovi polni sladkega sadja! In Vezuv! Mesta Amalfi, Sorrent bi najraje označila tako, kakor imenujejo poetično Japonci arhitekturo, namreč „zamrznjeno mesečino.“ In Pompeji! Semintja sem hodila med temi zakladi in umetninami iz davnih vekov. . . . Kaka čudna čustva prehajajo človeka, ko se spreha po teh nekdanjih obljudjenih cestah in trgih. Od Case dei Vetii se pa sploh nisem mogla ločiti.

Toda tudi od tod smo morali oditi. Rog na ladji se je oglasil in težko sem zapustila to pokrajino ter se odpeljala dalje na Sredozemsko

morje. Naš kapitan je bil izredno ljubezniv in zato dovolil, da je plula „Sardegna“ ob morski obali, kar sicer baje ni navadno. In kako lepo je to obrežje! Občutila sem vso divno pozijo dežele, katero opeva Goethe v „Mignon“-u tako vzvišeno: „Ein sanfter Wind vom blauen Himmel weht . . .“ Posebno lepa je sardinijska obal. Neizmerno gorje in divje razpokano skalovje, slabo obljudene pokrajine. Le tu pa tam stoji po gričkah razstreseni „torri“ in male trdnjave, katere so svoje dni rabili kot obrambo proti morskim roparjem, večinoma Saracenom. Dandanes nam le še pričajo o nekdanjih časih, o časih, katere si mi otroci para in elektrike komaj predstavljamo. Žalibog je bilo že temno, ko smo pluli mimo interesantnega Gibraltarja. Kot zadnjo „deželo“ smo videli drugo jutro le še južno obal Portugalske, katera je pa popolnoma ravna in zelo enakomerna. Kmalu so nas zapustili še galebi, kateri so nas najdalje spremljali; prišli smo na odprti Atlantski ocean. . . . Neizmerno kraljestvo morja nas je vsprejelo v sebe, videli smo le vodo, v vseh izpremembah od sive do svetlo-zelene barve. Valovi s svojimi penastimi glavami so se svetili še tja do poz-

nega večera. . . . Počasi sem se naredila bolj domačo v svojem „stolu“, katerega ne bom nekaj časa zopet zapustila. Počasi sem si začela tudi ogledovati svoje sode; preganjala sem si časi pomenki in razgovorjanjem. Seveda niso ljudje nikjer tako pisani, kakot ravno na vožnji po morju. Na ladji se živi monotonno življenje, nasičeno z nekako večno vlažnostjo, katera vpliva moreče na človekove živce. . . . Vse že deloma zaceljene rane se zopet odpro. . . . In šestnajst dni traja ta pot! Človeku se dozdeva, da je nezmožen za vsako naporejšo premišljevanje; vsled vednega premikanja se ne more ne dolgo brati ali pa pisati; in vsled tega vzplavajo misli nazaj k dragim, katere smo zapustili in katerih ne bomo videli nikdar več. Domotožje z vso svojo silo nas objame. . . . Gloje in trga človeku srce. . . . in v takšnih urah se obupno plaka, kakor jaz za svojo umrlo materjo. Nekoliko bolje je pač, ako postane morje nemirno; tedaj se cele dneve preleži. Povečini so tačas ljudje bolni in imeti se mora precej jeklene volje, ako se hoče vkljub slabemu vremenu muditi na krovu.

Tudi mnogokateri slabe strani imata torej takšna krasna morskata vožnja. . . .

Prihod v zares divno njujorško pristanišče je sila zanimiv. Že iz daljave nas pozdravlja brooklynski most, čudež moderne tehnike, nas pozdravlja „Statue of Liberty“, velikanska ženska postava iz bron, katera drži v eni roki zibelj, ki je ponoči razsvetljen. Ta velikanski kip je darilo Francozov svobodljubnim prebivalcem Združenih držav in stoji na malem otoku. Morje hiš leži pred nami, iz tega morja pa gledajo visoke, večnadstropne palače, takozvani „seycrappers“. Na obeh straneh pristanišča se pa razprostirajo prijazna nabrežja, posuta z lepimi vilami. Imenujejo se Long Island in New-Yersey. Meni je njujorško pristanišče veliko bolj ugajalo nego ono v Genui ali pa v Neapolju, dasiravno pravijo, da sta ti dve najlepši na vsem svetu.

Menim, da ni bolj v sree segajočega prizora, kakor je odhod ali pa prihod Amerika-parnika. Tu vidiš, kako se ljudje poslavljajo, srce jim poka žalosti; tu so pa veseli; ker so se po toliko letih zopet sešli. Vsakdo se obnaša in kaže svoja čutila popolnoma naravno, i potnik tretjega, i oni elegantnega prvega razr-da. Narava je vedno resnična, vedno lepa in zato sega človeku tudi vedno v srce. (Dalje prih.)

oroženo silo. Japonski minister zunanjih zadev, grof Kazura, je izjavil, da japonska vlada ni nikdar zahtevala, da bi se Rusija morala umakniti iz Mandžurije. To je stvar, katerega se tiče samo Rusije in Kitajske, katere pa Japonske prav nič ne briga. Drugače pa je stvar s Korejo. Nobena druga država nima pravice, posegati v korejske zadeve, kakor samo Japonska. Če bi se pa poskusilo od katerekoli strani, bi bila Japonska prisiljena, dotični sili ne mudoma napovedati vojsko. Neki ugleden japonski politik in parlamentarec se je glede preteče vojne z Rusijo izjavil prilično tako-le: Mi hočemo vojno, ne radi Mandžurije, ki nima za nas vrednosti, ampak radi svojega ugleda. Mi smo brzo in popolnoma premagali Kitajsko, največjo državo na svetu, sedaj pa je nas Angleška izvolila za svojega enakovrednega zaveznika. Navzlic temu se Japonska v Evropi še ne uvažuje tako, kakor bi zaslužila. Mi smatramo sebe za eno prvih velesil na svetu in zahtevamo, da nas tudi Evropa pripozna kot velesilo, s katero je treba računati. Etimo sredstvo, da to dosežemo, je vojna proti kaki evropski velesili. Ker je nam Rusija najbližja in ker se politične aspiracije med Japonsko in Rusijo križajo, je torej boj s to največjo evropsko državo neizogiben. Rusijo premagati nam ne bode težko (?). Ako Japonska, o čemer pa ni dvoma (?), premaga Rusijo, si bo pridobila velikanski ugled v Evropi, kar se bode zlasti poznalo v diplomaciji in v trgovini. Mi se ne bomo vojskovali zaradi Mandžurije, ampak za priznanje naše države kot velesile. — Tako baje mislijo vsi Japonci. Kakor se vidi, so silno samozavestni in si menda res domišljujejo, da so prva moč na svetu. Zato je pač skoro gotovo, da se bodo res preje ali sleje zamotali v vojsko z Rusijo. Če pa mislijo, da bodo imeli tako lahko delo z Rusijo, kakor svoje dni s Kitajsko, se pač korenito motijo. Nasprotno pa je prav gotovo, da bo v tem slučaju Rusija prav hitro ozdravila Japonske dosežanje — megalomanija!

Politične vesti.

— Parlamentarni položaj. Glasilo poslanca dr. Stranskega napoveduje, da se za kulisami deluje na hipni prevrat položaja, ki se izvede kakor brž se zaključijo državnozborna zasedanja ter ko pride iz Bud mpešte vest, da je grof Tisza premagal obstrukcijo. Körberjevo ministrstvo potem takoj odstopi, njegovo mesto pa zavzame prehodno ministrstvo, ki mu bo naloga pomiriti Čehe in Nemce in ustvariti parlamentarno koalicijo teh dveh narodov. Tako ministrstvo sestavi ali gornjeavstrijski namestnik grof Bylandt-Rheidt ali pa češki namestnik grof Coudenhove.

— Za predsednika avstrijske delegacije je določen baron Chlumecky.

— Poljski klub je imel v soboto sejo ter sprejel sledečo resolucijo: »Poljski klub uravna svoje razmere napram vladi po vladnem vedenju napram gališkim potrebam ter računa na to, da bo vlada podpirala za ozdravljenje parlamenta namerjene korake.

— Italijansko vseučiliščno vprašanje. Italijanski paralelni tečaji se preložijo baje iz Inomosta na Dunaj, dokler se ne ustanovi v Trstu italijanska pravna fakulteta.

— Sprememba v avstrijski mornarici. Poveljnik avstrijske mornarice baron Spaun gre po končanem delegacijskem zasedanju v pokoj. Za njim je prvi na vrsti nadvojvoda Karol Štefan. Ker pa v dvornih krogih ne marajo, da bi član cesarske hiše zastopal mornarično predlogo pred delegacijama, se bodo posli poveljnika mornarice po Spaunovem odstopu delili. Nadvojvoda Karol Štefan postane admiral ter bo dejansko imel vrhovno

poveljstvo v Pulju; mornarični odsek pa bo vodil na Dunaju mornarični častnik v dostojanstvu generala, najbrže sedanji podadmiral Montecuccoli.

— Organizacija macedonskih vstašev. Oba velika macedonska odbora, katerima načeljuje Sarafov in Mihajlovič, se združita v velik osrednji odbor pod predsedstvom Tatarčeva. Vse macedonsko prebivalstvo na Bolgarskem se razdeli v 27 bratovčin. Osrednji odbor ima že sedaj 1 milijon frankov ter še vedno nabira denar za oživljenje velikih podjetij spomladi.

— Cesar Viljem za Macedonce. Nemški cesar je pisal princezinji Klementini, materi bolgarskega kneza, prav sočutno pismo glede bede macedonskih begunov ter obljubil darovati v ta namen 2000 frankov.

— O boleznih nemškega cesarja se vkljub pomirljivim oficiznim zatrdilom razširjajo sumljive vesti. Cesar je zelo oslabil ter dal pozvati k sebi nekatere sorodnike izven Berolina.

— Strah Anglije. Lord Balfour je govoril na nekem oficiznem banketu o reorganizaciji angleške vojske ter posebno poudarjal, da je treba zavarovati v Indiji meje zoper Rusijo.

Petrova skala.

V. K. Iz Rima, 25. nov.

III.

Rimski papeži so tudi v strogo verskih rečeh že dostikrat spremenjali svoje nazore. Poglavje o papeški nezmotljivosti v praksi je obširno, a tudi jako zanimivo. Ne bo odveč, da se navede vsaj nekaj slučajev.

Papež Julij I. (337—352) je obsodil aleksandrijskega duhovnika Arija kot krivoverca, ker je kakor dandanes Loisy učil, da je bil Jezus le v nepravem pomenu besede sin božji. Papež je postopal pri tem v soglasju s slavnim aleksandrijskim škofom Atanazijem. Julijev naslednik Liberij bi se bil rad prikupil cesarju Konstantinu, ki je bil privrženec Arijev in vsled tega odločen nasprotnik škofa Atanazija. In lisjak Liberij je hitro našel sredstvo, da se prikupi cesarju. Izjavil je, da se mora škof Atanazij iz cerkve izključiti. S tem se je Liberij postavil na stran Arijevcev. A to ni trajalo dolgo. Že po preteku dveh let je bil ta isti nezmotljivi papež glede Jezusovega božanstva zopet drugega mnenja in je sedaj proglasil, da je Atanazij pravo vero učil. Da je Liberij s to izjavo sam sebe nekako proglasil za krivoverca — za to se v cerkvi nihče nismenil. Cesarju Konstantinu pa je presedalo, da je papež tak spreminjal svoje mnenje o strogo verski stvari in to, kar je danes priznaval, jutri sam zametaval, in zato je Liberija odstavil in ga poslal v pregnanstvo, za njegovega naslednika pa imenoval nekega Feliksa. Odstavljeni Liberij pa je imel med rimskimi damami jako mnogo vnetih prijateljev, ki so bile silno žalostne, da je Liberij odstavljen. Poslale so deputacijo do cesarja prositi, naj cesar svojo odločbo prekliče in naj Liberija zopet nastavi kot papeža. Cesar se je res dal omehčati in je obljubil, da postane Liberij zopet papež, ako zopet — predruči svoje prepričanje, ako v Arijevem smislu zavrže nauk o Jezusovem božanstvu in postane zopet nasprotnik Jezusovega božanstva in škofa Atanazija. In cesar mu je res dovolil, da se vrne v Rim, Feliks pa je bil poslan v samostan.

Papež Julij I. je proglasil kot božjo zapoved in apostolsko uredb, da se mora pri obhajilu deliti in zavzeti kruh in vino. Leon Veliki (440—451) je ukazal, izobčiti iz cerkve vse, ki hočejo prejeti samo Kristusovo telo v obliki kruha, ne pa tudi Kristusove krvi v obliki vina. Papež Gelazij (492—496) je pa odločil, da tisti, ki prejemajo pri obhajilu samo Kristusovo telo, ne pa tudi Kristusove krvi, so popolni krivoverci in store božji rop. Od 12. stoletja naprej pa so papeži učili, da se sme deliti samo kruh in so prekleli vse tiste, ki so zagovarjali nauke prejšnjih papežev. Kdo je bil nezmotljiv? Ali papeži, ki so živeli do 12. stoletja, ali papeži, ki so živeli od 12. stoletja naprej?

Koncem VIII. stoletja je vladal cerkev papež Štefan VI., mož grdega značaja in najgrših strasti. Štefan je svojega prednika papeža Formozusa silno sovražil. Ker mu ni mogel ničesar storiti, dokler je bil živ, znošil se je nad mrtvim. Papež Štefan je sklical cerkveni sodni dvor, da bi sodil mrtvega Formozusa. Devet mesecev je bil Formozus že mrtev, ko je dal papež Štefan odproti krsto. Posadili so smrdljivo truplo na prestol in pod predsedstvom papeža Štefana se je začela sodna obravnava. Konec je bil ta, da so že devet mesecev mrtvega nezmotljivega papeža Formozusa slovesno odstavili in proglasili za nične vse blagoslove, ki jih je podelil. Mrtliču so odrezali tri prste desne roke, s katerimi je delil blagoslove, strgli so z njega papeška oblačila, krvnikovi hlapci pa so truplo papeža Formozusa za noge vlekli iz cerkve in po mestu ter je vrgli v reko Tiber.

Papež Ivan IX. je potem zopet obsodil papeža Štefana VI. in ga preklel ter pripoznal veljavnost blagoslovov, ki jih je podelil papež Formozus.

Kdo je bil nezmotljiv med temi papeži?

Predavanje gospe Terезine dr. Jenkove.

Včeraj zvečer je predavala v veliki dvorani »Mestnega doma« gospa Terezina dr. Jenkova o svojem potovanju po Bolgarskem in Makedonskem. Zanimanje za to predavanje je bilo v vseh slogih naravnost velikansko. In to ni čuda! Dan na dan nam dohajajo grozne vesti z bedne Makedonske o obupnem položaju uboge slovanske raje, ki mre pod nasilstvom krvoločnega Turčina. Kdo bi si ne želel o vsem tem, kar pišejo časopisi z mrtvimi, brezčutnimi črkami, avtentičnega poročila iz ust ožividel, zlasti pa v tem slučaju, ko se je zlo, da gospa dr. Jenkova kot navdušena Slovenka in Slovanka ni motila dogodkov z očmi hladnega, brezsrčnega opazovalca, ampak z gorkim čustvom ljubavi do bedne, teptane slovanske raje! In zato je pribitelo k njenemu predavanju toliko občinstva, da je bila prostrana dvorana »Mestnega doma« do zadnjega kotička polna. Med poslušalci so bili zastopani vsi krogi, kar je pač dovoljni dokaz, kako magično, privlačno silo ima gospa dr. Jenkova.

Kakor rečeno, je imela gospa predavateljica namen, podati Slovcem verno sliko odnošajev ne samo o Makedoniji, nego tudi na Bolgarskem — in to se ji je tudi popolnoma posrečilo.

Njene slike o neizrečni bedi makedonskega prebivalstva, o nečloveških grozovitostih in zločestvih ljudih Turčinov, katere mora trpeti makedonski Slovan, so bile tako presrečno opisane s tako živimi barvami, da je poslušalec kar zastajalo srce. Menili bi, da so same bajke, ako bi ne vedeli, da so vse vesti zajete ob izviru, da jih je gospa predavateljica deloma videla na svoje oči, deloma pa slišala od tako verodostojnih oseb, ki so vzvišene nad vsakim dvomom, to so makedonski častniki, ki se z naporom vseh svojih sil borijo za osvoboditev nečloveško tlačeni in zatiranih makedonskih Slovanov stoletnega turškega jarma. Vsi t boritelji za »krat častni i slobodu zlatnu« so naglašali, da je položaj na Makedonskem obupen; narod je izprevidel, da sta mu odprta samo dva pota — pot k svobodi, ali pot v smrt. Boljša takojšnja smrt, kakor še nadalje polagoma mreti pod neznosnim turškim žesom! V tej nejezniki borbi proti mogočnemu sovražniku pa potrebujejo Makedonci dejanske bratske pomoči. Revna raja, kateri so turški bazibozuki požgali domove, jo oropali vsega, živi v najskrajnejši bedi. Glad jo mori, nima se s čim ometi; siročad, kateri so Turčini umorili očeta, mater in sorodnike, prosi kruha. Dobra slovanska srca bi jim naj pribitela na pomoč in jim olajšala kruto usodo. Gospa dr. Jenkova je v tem oziru obljubila svojo sopomoč, da bo vzbudila med Slovani zanimanje za trpeče brate v Makedoniji, da jim bodo, ako ne drugače, vsaj gmotno pomagali v obupnem njihovem položaju. Predavateljica je imela priložnost povodov svojega bivanja v Sofiji govoriti z vsemi odličnejšimi reprezentanti slovanske misli na Bolgarskem, kakor n. pr. z bivšim ministrskim predsednikom dr. Danevom, z vdovo pokojnega ministra Karavelova, katero je svoje dni tiran Stambulov hudo preganjal, in z generalom Zončevim, z vodjo makedonskega gibanja. Zanimivo je, da namerava general Zončev priti v Ljubljano, da uvede akcijo med Slovenci za pomoč Makedoncem. Nato je gospa

predavateljica prečitala obširno pismo makedonskega poročnika Vladimira Kanazireva, koje radi zanimivosti in ker se iz njega razvidi vse mišljenje, naziranje in čustvovanje za svobodo se borečih Makedoncev, priobčimo v celoti jutri.

Predavanju je sledilo zbrano občinstvo z napeto pozornostjo in ko je gospa dr. Jenkova končala, so se ji navzoči z navdušenim ploskanjem zahvaljevali na poučnem, s toliko ljubavjo do trpečih bratov prožetem predavanju.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. novembra.

— Župan Hribar odpelje se jutri k sejam železničnega sveta na Dunaj, odkoder se vrne dne 8. decembra.

— Klerikalno zborovanje v Mirni peči. V nedeljo, dne 22. novembra t. l., se je po pridigi označilo, da je okrajno glavarstvo v Rudolfovem dovolilo, da bo takoj po maši pod lipo pred farovžem »javni ljudski shod«. Dovolitev glavarstva se ni čitala. In res je po maši kapelan Majdič ljudi pod lipo pridrževal in jih nagovarjal, da naj počakajo. Ker je tod glavna pot iz cerkve, vstavilo se je res nekoliko ljudstva: mož, žen, otrok in tudi Marijinih hčera ni manjkalo. Volilcev pa ni bilo nad 70! Ko se je ljudstvo v kolobar postavilo, pritiral je kaplan nekega možička iz farovža in predstavljal ga je tako-le: Ta-le tukaj Vam bo nekaj povedal. Imena ni povedal. Še le koncem imenitnega govora se je zvedelo, da je ta možiček krščanski socialist Gostinčar. Ta se vstopi na klop pod lipo, se odkasla in začne z rekom: Pomagaj si sam in pomaga ti Bog. Potem je začel govoriti o splošni in enaki volilni pravici, o davkih, o rekrutih, o grajskih kurnikih in njih posestnikih (grajščakih), o zvezi naprednih poslancev z veleposestniki, o deželnem zboru in o krivici, ki se godi pri volitvah, da ima 36000 volilcev le 16 poslancev, 6000 volilcev 8 poslancev in 90 kurnikov pa na vsakih 10 enega poslanca. Zavajal je čez vlad, osobito čez deželnega predsednika, da ni Slovcem naklonjen, in da se je ob času potresa, ko se je prosilo za odpis 2 milijonskega posojila, neprijazno obnašal, posebno proti njemu, ki je delal prošnje za odpis ponesrečencem, ter da bi mu bil enkrat celó vrata kmalu pokazal. Med govorom ga je motil vedno kaplan, ker je menda predolgo govoril in je hotel le-ta svoje 3 resolucije na glasovanje dati, a se mu ni posrečilo. Konec vedenega govora, katerega občinstvo skoraj nič ni umelo, čital je 3 resolucije. Prva je bila, da se katoliško-narodnim poslancem, osobito dr. Žlindri izreče zaupnica za njih obstrukcijo v deželnem zboru. Pri tej resoluciji ni imel sreče, kajti, dokazalo se je, da niti 1/3 navzočih ni za to resolucijo in zginil je Gostinčar v farovž in ni se več prikazal. Druga resolucija je bila, da se proti zatiranju koroških Slovcencev protestuje. Ta resolucija se je z večino sprejela. Tretjo resolucijo »Splošna in enaka volilna pravica« pa je, kakor se je gospod predsednik-kaplan sam izrazil, pozabil, in je ni stavil na glasovanje, ako-ravno ga je nekdo od napredne stranke k temu priganjal. Rekel je: Pozabil sem jo! Zaradi te volilne pravice je onemogel Gostinčar v Mirnopeč došel, da bi resolucijo stavil, a jo je predsednik pozabil na glasovanje dati. Koncem govora se je šele zvedelo, da je kaplan Majdič temu »shodu« predsednik, ako-ravno ga nihče ni volil. Mar bi bil Gostinčar doma spal in g. Majdič pridigo študiral, pa ne bi se oba tako blamirala. Mirnapeč ni niti po §. 2 niti javnim ljudskim shodom prilična, to je tudi Žlindra pred 2 leti sam skušil. O tem »shodku« bi nihče ne črnil, da ni »Slovenec« dne 23. novembra t. l. v svoji števil. 271. tako neresnično poročal. Gostinčar jo je proti Rudolfovem odkuril, misleč si: Kaj je tebe treba bilo? Pohvalno mi je opomniti, da beseda »liberal« se ni pri shodu slišala.

Iz Šmartna pri Litiji se nam piše: Odkar je bil ožlindrani shod pri nas razglašen, skrbe pač naši klerikalci za smeh in »židano« voljo. Zadnji »Slovenec« privoščil je še celo našim šmartniskim damam mal kotiček. Piše namreč: »Človek bi mislil, da so naprednjaki samo možki. . . . To pa ni tako, vsaj pri nas v Šmartnem ne itd. Potem nadaljuje nekaj o »nafajhtanih pobalinih«, seveda, ker revček vse sam po sebi meri. Kdor je vedno od ranega jutra do pozne noči »nafajhtan«, tudi druge take vidi, temu se ni čuditi, saj revše vsled svoje agitacije nima časa opazovati, da naše ljudstvo ali po njegovem »pobalini« med tednom pridno dela in se trudi za vsakdanji kruh, in nima polnih sodov in jedilnih shramb doma, da bi pilo in jedlo, kakor »Slovenec« dopisuje. Potem se obdrigne ob naše, baje samo tri napredne dame, ki so bile glavni vzrok, da so se tudi možki ojačili in zborovalce prisilili, da so se umaknili v farovž. No, naj se le potolaži dopisunček, pri nas niso samo tri napredne dame, ampak s ponosom vam povemo, da je naše odlično ženstvo splošno narodno-naprednega mišljenja. Klerikalnega mišljenja je le par prismojenih terjalk te pa vsled svoje duševne omejenosti. Vsi vaši shodi in misijoni — napravite jih kolikor hočete — ne spravijo naših Šmarčank v vaš tabor; novodobno farizejstvo in terjaltstvo se jih ne prime, kajti vaše pobožne laži in sleparije so jim predobro znane. Da, da, pobožni celebatarčki so v tej dolini le predobro znani, in če hočete, postrežemo javnosti z marsikaterimi »štikelčki« o živih spominkih, žrtvah razmer itd. — Pri nas se vsak pošten človek sramuje imena klerikalec.

— Načelnik okrajno-cestnega odbora — Klanfarjev Tonček. Spomladi bo 3 leta, odkar smo napravili Klanfarjevega Tončka za načelnika okrajno-cestnega odbora okolice ljubljanske. V vsem tem času dajal je letne račune le svojim odbornikom; nikdar pa mu ni prišlo na misel iste, kakor je bila pred njim vedno navada, razglašati pri cerkvah, da ima vsak davkoplačevalec pravico do vpogleda, da se prepriča o točnosti in resničnosti cestnega letnega obračuna — Zadnji četrtlet smo zopet sejali. Ker nismo dobili od g. Tončka za popravilo raznih okrajnih cest niti vinarja, pričakovali smo to iz vsi pravico sedaj. Toda prevarili smo se. V svojem načelniskem govoru je omenil poleg drugih manj važnih točk dnevnega reda, da letos ne dobimo 20.000 K cestnega denarja, ker se je ta, kakor mu je sporočilo c. kr. okrajno glavarstvo ljubljansko, porabil v razne namene! — Po raznih vprašanjih od strani gospodov odbornikov ni mogel g. Tonček dati natančnejšega pojasnila, nego je, da si bled in prepaden, ostal pri svoji prvotni trditvi. Slavno c. kr. okrajno glavarstvo ljubljansko se torej naproša, da nam sporoči, koliko je na tej izjavi resnice in kakšni so ti g. Tončku neznani, nam pa popolnoma nerazumljivi nameni?!

— »Svoji k svojim!« grmi tako rad katoliško narodni »Slovenec«, samo da nikdar neče vedeti, kako se strinjajo s tem načelom dejanja njegove stranke, da, njegova lastna dejanja. »Slovenec« je lastnina in glasilo katoliškega tiskovnega društva. To društvo naznanja in priporoča v svojem listu načelo »svoji k svojim« — samo se pa ne ravna po tem načelu. Zdaj prezidavajo »Katoliško tiskarno«. Stavbno delo so oddali Nemcu g. Trumlerju, kleparska dela pa Nemcu in protestantu g. Kornu. Tako se po katoliško-narodnih načelih izvršuje geslo »svoji k svojim!«.

— Hiter odgovor. Na sobotni tel gram iz Dolenjevasi pri Ribnici, ki kliče: »Kaplan Žužek — kje si? Pridi poslušat grozno preklinjanje zapeljanih siromakov!« smo prejeli iz St. Vida nad Ljubljano telegram: Kaplan Žužek bi rad pri nas — Egiptovskega Jožefa »špilal«! Glej »Slovenec« od 26. nov. 1903. št. 274.

— Repertoar slovenskega gledališča. Jutri se uprizori novi

teta »Kralj Harlekin«. Pisatelj R. Lothar je med najodličnejšimi modernimi dunajskimi literati, kritik dunajskih gledališč in urednik tednika »Die Wage«. »Kralja Harlekin« je cenzura dolgo zadrževala, ko pa je po velikih ovirah komedija vendarle prišla na oder, je dosegla vsprilne svoje duhovitosti, smelosti in originalnosti velik uspeh. Danes je »Kralj Harlekin« na repertoarju vseh velikih gledališč ter se je lani igral v Pragi in v Zagrebu, letos pa v Gradcu. Dejanje se vrši v srednjem veku na nekem italijanskem dvoru za časa smrti starega kralja in ob nastopu razuzdanega novega kralja, ki ga izpodrine njegov osebni komedijant — harlekin. Komedija je polna dramatičnih prizorov in efektov. Harlekin igra g. Lier, kralja Bohemunda g. Čonský, Kolombino gđ. Rückova. Sodelujejo vse prve dramske moči. Drama je ostro satirične tendence ter je najskrbnejše pr. pravljena. »Kralj Harlekin« je velika in težka igra ter zahteva zlasti od nositelja naslovne vloge resnične umetnosti in rutine. G. Lier igra harlekina ter je študiral ulogo več tednov najskrbnejše. Prihodnji dramski noviteti bosta Tolstega »Vstajenje« in Anzenbergerjevi »Podkriževalci«.

— **Slovensko gledališče.** V soboto je bila četrta predstava opere »Bohème« in gledališče je bilo zopet natlačeno polno. Predstavo je vodil nadzornik Josip Ferdinand s svojim obiskom in je postal do konca. Tudi ploskalo se je mnogo ali zasuženo je bilo to ploskanje le mestoma. V prvem delu prvega dejanja se je slabo pelo — posebno je kazil g. Štamear — in tudi drugo dejanje se ni dobro izvedlo, med tem ko sta tretje in četrto dejanje dobro uspeli.

— **Češki pevski kvartet iz Prage.** Kako srečni so pač umetniki, ki jim je Bog podaril tak izreden dar, s katerim se tako odlikujejo od vsakdanjih ljudi! Kako jih zavidam! Take in enake izreke je pogosto slišati med poslušalci, ki se naslajajo nad njihovimi umetniškimi proizvodi in so priča oduševljenemu slavu umetnikov. Toda, kdor pozna iz lastnekušnje umetniško življenje, ta ve, da pota umetnikov niso vedno nastlana s cvetami. Koliko truda, neomahljive vztrajnosti in energije mora imeti umetnik, kolko težav in britkosti, koliko zatajevanja in pomanjkanja mora marsikateri izmed njih pretrpeti, predno mu bližnji zvezda sreče in naj si je po pravi se tako nadarjen. Koliko zavisti, spletarij, slučajnosti, protekcij, izredne sreče itd. igra ravno v umetniškem življenju glavno ulogo, od katere je kakorekč vse odvisno, to bi nam lahko pravil vsaki listič njih latorencev, pričalo bi nam lahko vsako besedice poudarjenih jim cvetic. Koliko pravih umetnikov je že leglo v hladni grob, predno jim je bila sreča mila, katerih vrednost so jeli ceniti šele potem, ko jih že davno ni bilo več med živimi! Ni torej vselej res, da mora pravi talent prej ali slej pretrpeti pot. Pač pa je resničen prigovor: »Nič ne ni prerok v svoji domovini.«

Čakemu umetniku niso dana sredstva, da bi poskušal svojo srečo na tujih tleh, tam, kjer je povse neznan. Češki pevski kvartet jel je, kakor je bilo že zadnjič omenjeno, nastopiti javno šele predlanskem v njega ožji domovini. Bil je takorekč poznan le v ožjem krogu. Sreča je pa hotela, da mu je prišlo meseca aprila lanskega leta pobabilo iz Rusije da priredi tamkaj koncerte, ob enem pa tudi za tounée v Ameriki. Ker je govorila časova dipozicija boljše za Ameriko, odločil se je kvartet da sprejme poslednjo ponudbo, čemur je bilo treba precejšnje energije in odločnosti, če se pomisli, da je bil kvartet do tedaj še malo poznan in v tako oddaljen ptuj kraj, to ni manekost. Naj si je bil kvartet tudi v zavesti svojih umetniških zmoglosti, ve pa vendarle, kako neugodno morejo poseči večkrat nepričakovane slučajnosti meci, katere vse pokvarijo. Vse to pa kvarteta ni oplašilo in šel je v Ameriko. Ni mu bilo treba biti žal te daljne poti, ker prinesla mu je ime prvih sedaj obstoječih pevskih kvartetov. Precej prvem koncertu v Chicagi ponujali so kvartetu engažma na 3 leta za prireditve koncertov po Ameriki. Vsa pot po Ameriki je bila nepretrgana vrsta avdušenih ovacij češki umetnosti in češki pesmi. Dohajalo mu je vedno toko povabil za prireditve koncertov, da je bil mogel komaj četrtno sprejeti. Vsi ameriški listi brez razlike, angleški, češki, poljski, sploh vsi slovanski in češki listi so bili polni hvale o kvartetu in ko se je tam ločil in vrnil v svojo domovino, okinčan z lavrikami, ni niso klicali »z Bogom!« ampak »na čudenje drugo leto!« To se bo tudi zgodilo, ker kvartet gre, kakor smo že

zadnjič omenili, prihodnje poletje k svetovni razstavi v St. Louis, kamor je angažovan kot posebna atrakcija za vso sezono. Prihodnji prihodimo recenzijo o koncertu iz Chicage.

— **Za Vegov spomenik** je poslal deželnemu glavarju pl. Deteli fcm. nadvojvoda Evgen sto kron.

— **Provizorični vodja mestne posredovalnice za delo in službo**, g. Iv. Drazil, je bil v zadnji seji občinskega sveta imenovan stalnim voditeljem tega zavoda.

— **Poročil se** je gospod Zvonimir Bernik, uradnik pri deželnem odboru v Ljubljani z gđ. Marico Mlekuš iz Starega trga pri Ložu. Čestitamo!

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem** ima svoje mesečno zborovanje v sredo, dne 2. decembra ob pol 6 uri zvečer v dež. bolnici.

— **Russkij kružok.** Ker mala dvorana ni prosta, danes, 30. nov., ne bo pouka.

— **Gasilno in rešilno društvo** priredi, kakor druga leta, tudi letos na sv. Stefana dan svoje božične čevanje. Dohodek je namenjen za društveni bolnišni in podporni sklad. Dobrohotni meščani, ki darujejo društvu v prireditve veselice božična darila, so naprošeni, naj jih blagovole poslati v »Mestni dom«. Sicer pa pobere prihodnji teden in pozneje pooblašeni udje darila po hišah. Preskrbljeno je, da se ne zgodi nobena nerednost.

— **Društvo slovenskih in hrvatskih dijakov** upodabljajoče umetnosti »Vesna« na Dunaju, priredi svoj III. redni občni zbor dne 1. grudnia ob 7. uri zvečer.

— **III. redni društveni zbor društva svobodnomiselnih slovenskih akademikov »Sava«** se vršidne 2. decembra v prostorih restavracije »Zum Magistrate, Lichtenfelegasse. Začetek ob 7. uri zvečer. Svobodnomiselni slovanski gostje dobro došli!

— **Veliki požar v Bohinju.** V Srednji vasi v Bohinju je v soboto 28 t. m. zgorelo 19 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Škoda je ogromna. Kako je ogenj nastal, se še ne ve.

— **Žrtev žganja.** V Gaberji pri Ljubljani je 21letni Jos. Omejec popil toliko žganja, da se je na potu domov nezavesten zgrušil na tla in skoro na to izdihnil.

— **Javna šolska narodna knjižnica** se snuje na Gorici v Savinski dolini na Štajerskem. Šolska mladina odnotne šole je pod vodstvom svojih obeh učiteljskih oseb priredila letos dve šolski slavnosti v podobi nekakšne ljudskošolske akademije. Pri obeh slavnostih so otroci deklamovali narodne pesmi s pravilnim naglasom v lepem govorniškem smislu ter peli dvo- in triglasne pesmi z najboljšim uspehom, kajti šola razpolaga z jako dobrimi pevci. Zadoja šolska slavnost dne 22. listopada je bila tako urejena, da je ves nastop izhajal od učencev. Tudi slavnostni govor je govoril učenec po pravilih govorništvu, kar je naredilo na poslušalce najboljše vtis. Dohodki obeh slavnosti so se naklonili imenovani knjižnici, ki se otvori krog novega leta 1904. slovesnim načinom. Ta knjižnica bode osnovana na podlagi točke 9., 12 in 15. naredbe c. kr. deželnega šolskega sveta štajerskega z dne 2. prosinca 1873, št. 5795, vsled katere zamore vsak krajni šolski svet iz šolske knjižnice tudi odraslim, in sicer ali brez ali proti nagradi knjige izposojevati. Da se pa ne bodo pravice učencev do šolske knjižnice omejile, se v dosežani šolski knjižnici ustanovi posebni oddelek s posebnim pečatom in napisom »Javna šolska narodna knjižnica na Gorici«. Tem načinom ustanovljena knjižnica ne more biti ustanovljena onemu strankarstvu, ki nastaja kaj rado tekot let pri bralnih društvih in čitalnicah po deželi bodisi radi izvolitve predsednika in drugih funkcionarjev bodisi radi pobiranja udnine itd. Kako se naj take knjižnice upravljajo, je že naredbenim potom določeno, oziroma ima krajni šolski svet in učiteljstvo o tem določati. Krajni šolski sveti in učiteljstvo imajo lahko za našo književnost in izobrazbo naroda tudi potom knjižnični velik vpliv in veliko moč, ako se hočejo te svoje moči zavedati. Ustanavljajmo torej javne narodne knjižnice, a ne potom društve, tudi ne potom nabiranja in meledovanja za knjigami po tujih krajih, k temu so opravičeni rodoljubi le na jezikovnih mejah, kjer je lastna moč praslaba, temveč ustanavljajmo jih potom šol s sodelovanjem vsega domačega prebivalstva po načelu »iz naroda za narod!«

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1. Janez Čapuder, posestnik kov sin v Krašah, je svojo mačeho Marijo Čapuder, s katero živi v vednem prepiru, dne 3. kimovca t. l.

psoval ter jo ranil s koso na desno in levo podlehnilo, nato je sagal še sekuro za njo. Opravičuje se s tem, da je bil razjarjen, ker ga je mačoha s burkljami po roki udarila; oboje je bil na 5 tednov zapora. 2. Andrej Dobrave, posestnik v Prezrenju, je svoji ženi Urli in svojemu svaku Mihi Parnetu grozil o priliki, ko je hotel z doma voz ovsu odpeljati, da bi ga na Savi prodal in denar zase porabil in sta hotela ta dva to za braniti z besedami: »Naj le pride eden k meni, imam sekuro seboj, hudič, nocoj mora eden orkniti, ti ali jaz«, nato je za svakom sekuro in kamen vrgel. Pripomniti je še, da je Dobrave zaradi zapeljivosti njegov svak za kuratorja postavljen; obojen je bil na sedem mesecev težke ječe. 3. Alojzij Anglovcar, kajzarjev sin v Brezjah, je v svojih poselskih knjižicah rojstno letnico 1885 popravil v 1886, da bi bil okrajno glavarstvo v Litiji s tem prevaril, da bi mu dala daljši rok za bivanje v Ameriki, obojen je bil na 6 tednov ječe. 4. Matjev Svetina, posestnik iz Zorovnice, je 8. listopada m. l. Šimna Čopa, kateri je pred Svetinovo gostilno zvečer nekaj razgrajal, s kolom po desni nogi tako udaril, da sta mu bili dve kosti desne noge zlomljeni. Tudi je nagovarjal hlapca Janeza Marolta, kateri edini je ta celi dogodek videl, da naj pred preiskovalnim sodnikom za njega ugodno priča, kar je ta tudi storil, a kasneje priznal svojo krivdo izpovedbo. Svetina je bil obsojen na 3 mesece, Marolt pa na 6 mesecev ječe. 5. Katarina Zupin, posestnikova žena na Pšati, je dne 5. kimovca t. l. svojo dve leti staro hčerko Nežiko pustila samo brez nadzorstva na ognjišču, ona pa je šla prašiče opravljati, med tem se je pa unela deklici obleka in akoravno ji je na njen k.ik takoj mati na pomoč prihitela in ogenj na obleki pogasila, je vendarle zadobila deklica tako močne opekline, da je vsled tega umrla. Zupin je bila obsojena na 10 dni strogega zapora. 6. Janez Avsenik, čevljar v Gornjem Vrtnem, je dne 4. velikega srpana iz preiskovalnega zapora v Tržiču pobegnil. Naročil je Valentinu Markunu, posestniku, da naj sporoči njegovi ženi Mariji, da naj mu prinese obleko, da jo bo v gozdu čakal. To sporočilo je dobila Marija Avsenik po Mariji Merkun, nakar je res nesla možu obleko na dogovorjeni kraj. Nato je delal Janez Avsenik pri prevžtkarici Heleni Šnedic in ta mu je za to dajala hrano in zaslužek. Šodišče je vse prikrivače Janeza Avsenika krivim spoznalo in obsojilo Valentina Merkuna na 14 dni, njegovo ženo Marijo na 10 dni, Marijo Avsenik na 8 dni, Heleno Šnedic na 3 tedne in Janeza Avsenika na 2 meseca ječe.

— **Z nožem napaden.** V soboto ponoči je prišlo v Miheličevi gostilni v Cerkvenih ulicah št. 21 do prepira med mizarskim pomočnikom Antonom Zajcem in delavcem Andrejem Selanom, stanujočim v Konušnih ulicah št. 13. Iz prepira je nastal pretep, katerega pa so drugi s stje kmalu preprečili. Nato je šel Zajc s svojimi tovariši iz gostilne. Čez nekaj časa za njim je šel tudi Selan domov. V Trnovskih ulicah pritekla sta za njim dva fanta in ga je eden sunil z nožem v pleče in ga nevarno ranil. Poškodovanec je bil prepeljan v deželno bolnico. Polica je zaprila mizarska pomočnika Antona in Martina Zajca, ki sta na sumu, da sta »padla Andreja Selana.

— **Sleparka.** Dne 28 t. m. je prišla k Antoniju Schultzevi, blagajničarki pri Jožefi Schumjevi v Gradišču št. 9, bivša delavka pri tovarnarju Dragotinu Hribarju, Marija Lamprecht iz Gline in zahtevala v Hribarjevem imenu za 20 K drobiža. Ker je blagajničarka mislila, da je Lamprechtova še vedno v Hribarjevi tovarni, ji je izročila denar, a pozneje se je prepričala, da Lamprechtova ni več v navedeni tovarni in da jo je ogoljufala. O goljufiji se je obvestila žandarmerija na Viču, ki je Lamprechtovo aretovala. Navedenka je tudi pred dnevi v Kendovi prodajnici na Hribarjevo ime za 30 kron blaga vz la.

— **Nepoboljšljiv tat.** Postopač Franc Snaj je prišel dne 18 t. m. iz zapora pri okrajnem sodišču, kjer je postal osemredno kazen zaradi tatvine. Od veselja, da je zopet prost, se je napil in šel potem zopet k delavcu Ivanu Avbelju na Radečkega cesti št. 22, kateremu pa je ponedel, ko se je prebudil, ukradel iz žepa 3 K 40 vin. in pobegnil. Policija je je včeraj zjutraj prišla in izročila sodniji.

— **Denar zahteval.** Trgovski pomočnik Julij Stritar, stanujoč na Ambroževem trgu št. 3, je prišel v soboto pozabi okoli pol 2 ure domov. V veži za vratmi ga je ustavil neki velik neznan človek, ki mu je zagrozil: »Jaz zahtevam od vas denar, če ne ne greste naprej.« Stritar mu je dal najpopred 40 vin. in ker

je to bilo možu premalo, moral mu je dati še dve kroni, nakar ga je šele spustil naprej.

— **Ponesrečil je** v soboto popoldne v Litiji ključar Jožef Rainer. Padel mu je na desno nogo kos železa in mu je v stopalu zmečkal. Ponesrečenca so pripeljali v deželno bolnico.

— **Koncert društvene godbe.** V torek dne 1. decembra v kavarni »Valvazora«. Začetek ob 9 uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, za nečlane 40 vin. — V četrtek dne 3. decembra v hotelu pri »Lloyd«. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, za nečlane 40 vin.

— **V Ameriko** se je odpeljalo 28 t. m. ponoči z južnega kolodvora 10 izselencev.

— **Iz Amerike** je prišlo včeraj v Ljubljano 300 oseb

— **Izgubljene in najdene reči.** Poslanikova hči Alojzija Smuc iz Lj. p. št. 16 je izgubila v soboto popoldne na poti po Sv. Florijana ulicah, Karlovski in Dolenjski cesti do dolenskega kolodvora denarnico, v kateri je imela 20 K. — Služkinja Marija Riolini je zgubila v Konušnih ulicah denarnico, v kateri je imela dva tolarja po 5 K. — Na poti od Tržške ceste, po Rimski cesti, skozi Gradišče do nunske cerkve, je izgubila dane zjutraj čevljarjeva žena Marija Povše, stanujoča na Gineah št. 127 denarnico z manjšo svoto denarja. — Na južnem kolodvoru sta bila v pretečenem tednu najdena dežnik in siva ruta. — Mesarica Terezija Lovše, stanujoča na Dolenjski cesti št. 1, je našla v Sv. Florijana ulicah denarnico z vsebino 15 kron.

— **Hrvatske vesti.** Sprememba v osječkem mestnem glavarstvu. Sedanji mestni glavar Evgen Gayer bo najbrž imenovan šefom zagrebške policije. Provizorično vodstvo osječke bo prevzel prvi tajnik Jovan Belajčić. — Nov list. Mladi pravški naraščaj od očel se je izdajati hrvatski list za ljudstvo skozi na hrvatskem in verskem temelju v duhu naukov, ki jih je dal narodu pok. Ante Starčević. List se bo zval »Hrvatska Zastava« in bo prva številka izšla baje že pred Božičem. — Delavec — žrtev svojega rodoljubja. Tovarnar Schwarzbach v Dugiresi je odpustil delavca Jos. Nemačića vsled tega, ker je ta prilepil poziv na skupščino, da so ga vsi delavci, ki so šli opoldne ot dela, mogli čitati. Delavci so odločno zahtevali od tovarnarja, naj odslovljenega tovariša sprejme zopet v delo, in so hoteli štrajkati, a odvrnil jih je od tega Nemačić sam. — Skupščina na vseučilišču v Zagrebu. Zastopniki naprednega dijaštva hrvatske stranke prava, starčevićanske mladosti in »rbskih dijakov so izročili akademski oblasti prošnjo za dovolitev skupščine celokupnega dijaštva s sledečim sporodkom: 1. Dovolitev vojaških združenj. 2. Zadrževanje za naval policie in orožništva na vseučilišču. 3. Razmere policije proti vseučilišču in dijaštvu. 4. Vrnitev vseučiliške zastave. — Orožnik Feleket, ki je 11. aprila ustrelil prvo z- preščko žrtvo, je premeščen v Varaždin, kamor je že odšel ter obenem avanziral — za pravega orožniškega stražmeštra in tamošnjega postajevodjo. — Deputacija radi prepovedane skupščine. V petek je bil poslanec Cvetko Rubetič s sklicatelji skupščine, ki se je imela vršiti v Visokem, pri sekcijem šefu Šumanoviću, da se pritoži radi prepovedi. Sekcijski šef je obljubil, da bo stvar proučil in pravično razsodil.

— **Prodajo »Slovenskega Naroda«** prevzel je za Krauj gosp. Karol Florian, knjigotržec v Kranji.

* **Najnovejše novice.** — Po nedolžnem obsojena. Leta 1898 je bila na Gor. Avstrijskem oropana in umorjena neka Ana Kranzinger. Zaradi tega zločina je okrožno sodišče v Riedu obsodilo Karla Harterja in Terezo Gietzinger na smrt. Bila sta sicer pomilščena ter obsojena v 20letno ječo. Harter je lani v ječi umrl. Sedaj pa je kmečki sin, Mat. Kaufmann v Thahausenu priznal, da je on izvršil rop in umor. — Princezinja Alice Schönburg-Waldenburg je izjavila napram nekemu poročevalcu da bo tožila vse časopise, ki so prinesli obrekajoča poročila, kojih provzročitelj je njen mož. Princezinja pravi, da je njen soprog privolil v ločitev ter ji dal pisмено dovoljenje za odpotovanje. Spremil jo je celo na kolodvor. Zakon se razveljavi prihodnji mesec. Graščino Stadhof je princezinja podarila soprogu, da plača svoje dolgovce. — Sneg je zapadel v reški okoliici. — Zavaro- vanje cele občine. Občinski zastop v St. Galnu v Švici je sklenil za poskušnjo uvesti zavarovanje vseh obči-

narjev za življenje in starost. — Ben- cin se je razletel na neki ladji v Rotterdamu. Dva delavca sta ubita, trije so ranjeni. — Poneverjenje. V prvi belgrajski branilnici so tuji uradniki poneverili 60.000 frankov. — Zdravilo za nemškega cesarja. K ameriškemu predsedniku Rooseveltu se je prikl, ko je šel ta iz cerkve, neki mož ter mu ponujal svoje zanesljivo zdravilo za nemškega cesarja. Moža je policija prišla. — Češki poslanec Jaroš je umrl v Pragi.

* **Obravnava proti Sv. Vavlavski posojilnici.** V soboto opoldne se je predčitala obširna obtožnica. Nato se je zaslial monsignor Drozd. Drozd je nastopal silno samozvestno, korda bi bil poštenjak skozi in skozi in bi ne bilo na njem niti madeža. Da bi on kaj poneveril, ali goljufal, odklanja z vso indignacijo. Povprašan, odkod je dobila njegova kuharica ogromno svoto 43.000 K, je prilično rekel: Saj veste, gospodje, da smo moški podvrženi raznim slabostim, katere umejo ženske spretno izrabljati v svojo korist. Moja kuharica je silno pohlepna za denarjem in sem ji moral vedno dati mnogo novcev, ki pa niso bili posojilnični, ampak moji. Takisto je Drozd odločno ugovarjal dolžitvi, da bi bil udeležen pri falsifikaciji raču nov. On je bil vedno prepričan, da so vsi računi v redu in je na računskih sklepih popolnoma bona fide podpisal svoje ime. O obupnem stanju posojilnice ni baje do zadnjega časa niti pojma imel, še manj pa, da se v zavodu gode nerednosti, ali celo goljufije in defraudacije. On je sploh deloval v posojilnici popolnoma nesebično in požrtvovalno, samo v blagor in prospeh — katoliške cerkve, kakor mora to storiti vsak duhovnik. Ako so se take stvari v posojilnici res godile, je zanje odgovoren ravatelj Kohout, ki je imel vso kontrolo v rokah, a se pa za to ni brigal. Drozd je torej vso krivdo zavračal na Kohouta, ko je bil pa Kohout zaslial, je bilo pa narobe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 30. novembra. Z ozirom na pisanje dunajskih listov konstatujejo slovenski visokošolci naslednje: Slovenski visokošolci so proti napovedani Slovanom sovražni demonstraciji nemških visokošolcev nameravali uprizoriti protide- monstracijo. Ker so Nemci obljubili, da svoj namen opuste, so tudi Slovani opustili svoj namen. Držali so tudi svojo besedo, ker poznejše demonstracije niso v nobeni zvezi s prvotno nameravano demonstracijo.

Budimpešta 30. novembra. Opozicija nadaljuje tehniško obstrukcijo do skrajnosti. V današnji seji je Lengyel predlagal 23 prememb zapisnika zadnje seje, Pak in Nessi pa vsak po 48 prememb. Vlada stranka je hotela preko predlogov kar nakratko preiti na dnevni red, a Tisza je sam priporočal, naj se glasuje imenoma, češ, naj vidi narod, kdo trati čas in krade davkoplačevalcem denar iz žepa. Lengyel je potem predlagal, naj se mu dovoli, da nekaj predava, in je zahteval, naj se o tem predlogu imenoma glasuje

Budimpešta 30. novembra. Ministrski predsednik Tisza je izjavil pod častno besedo, da odstopi v 24. urah in ne prevzame nikdar več sestave kakenga ministristva, če pripusti opozicija mirno in neovirano sklepanje o rekrutnem zakonu, o nagodbi in o proračunu.

Beligrad 30. novembra. General Mašin je sklical vse častnike svoje divizije na sestanek, pri katerem je govoril o narodnem pomenu odstranjenja Obrenovićev. Potem je pozval častnike naj v treh dneh izja ijo, če se s tem činom strinjajo ali ne, a dal jim je častno besedo, da se nikomur nič ne zgodi.

Pariz 30. novembra. Revizija Dreyfusovega procesa je zagotovljena. Vojni minister André je našel več ponarejenih, na Dreyfusovo afero se nanašajočih dokumentov.

Slovenoi in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!
--

Napake v dieti odstranjuje Ro-
gaški, Styria-
vrelac. K vinu,
konjaku itd. naj
se pa raje jemlje „Tempelski vrelac“.

Umri so v Ljubljani:

V deželni bolnici:
Dne 24. novembra: Ivan Vovk, hišni
oskrbnik, 84 let, srčna hiba.

Borzna poročila

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 30. novembra 1903.

Nalozbeni papirji.

43% majova renta 100 45 100 65

43% srebrna renta 100 30 100 50

43% avstr. krona renta 100 60 100 70

43% zлата 120 70 120 90

43% ogrska krona 98 40 98 60

43% zлата 118 55 118 75

43% posojilo dežele Kranjske 99 75 100 50

43% posojilo mesta Sapljeta 100 — —

43% bos. herc. žel. pos. 1903 100 50 101 45

43% češka dež. banka k. o. 100 — 100 15

43% z. o. 99 60 100 60

43% zast. pis. gal. d. hip. b. 101 30 102 30

43% pešt. kom. k. o. z 106 15 107 15

43% 10% pr. 101 — 102 —

43% zast. pis. Innerst. hr. 100 15 101 15

43% ogr. centr. 100 20 101 20

43% žel. hranilnice 100 — 101 —

43% zast. pis. ogr. hip. b. 100 25 101 25

43% obl. ogr. lokalne že- 98 50 99 50

43% leznice d. dr. 99 50 100 30

43% „Češke ind. banke 305 — 307 —

43% prior. Trst-Poreč lok. žel. 100 65 — —

43% „dolenjskih železnic 169 — 173 —

43% „juž. žel. kap. 185 75 187 75

43% „av. pos. za žel. p. o. 265 — 267 —

43% „1880 163 — 165 50

43% „1884 293 — 298 —

43% „tiske 288 — 292 50

43% „zemlj. kred. i. emisijo 268 — 270 50

43% „II. 91 — 94 —

43% „ogrsko hip. banke 143 60 144 50

43% „arške & tra. 100 — 20 10

43% „turske 471 — 481 50

43% „Basilika 82 — 87 —

43% „Kreditne 80 — 83 —

43% „Inomoške 72 — 75 50

43% „Krajske 53 25 54 25

43% „Ljubljanske 26 65 27 65

43% „Avstr. rud. križa 86 60 87 —

43% „Ogr. 79 — 82 —

43% „Budolfove 504 — 510 —

43% „Salcburške — — —

43% „Dunajske kom. — — —

43% „Dolnice 89 50 90 50

43% „Južne železnice 674 25 675 25

43% „Državne železnice 1613 — 1623 —

43% „Avstro-ogrsko bančno del. 894 — 895 —

43% „Avstr. kreditne banke 766 — 767 —

43% „Ogrske 262 — 263 50

43% „Živnostenske 692 — 698 —

43% „Premogokop v Mostu (Brax) 406 — 417 —

43% „Alpske montan 1900 — 1910 —

43% „Praška žel. ind. dr. 483 — 484 —

43% „Rima-Muranyi 392 — 395 —

43% „Trboveljske prem. družbe 378 — 380 —

43% „Avstr. orožne tov. družbe 147 — 149 —

43% „Češke sladkorne družbe — — —

43% „Valute 11 35 11 39

43% „C. kr. cekin 19 06 19 09

43% „20 franki 23 45 23 53

43% „30 marke 23 93 24 03

43% „Sovereigns 117 15 117 35

43% „Marke 95 25 95 45

43% „Laški bankovci 252 47 253 87

43% „Rubli 4 84 5 —

43% „Dolarji — — —

Žitne cene v Budimpešti.

dne 30. novembra 1903.

Terminski.

Pšenica za maj 50 kg K 7 49

Rž „ maj 50 „ 6 64

Koruzna „ maj 1904 50 „ 5 18

Oves „ maj 50 „ 5 49

Ekstiv.

Nespremljeno.

Meteorologično poročilo.

Vitna nad morjem 800 2. Srednji arčni tlak 758 0 mm.

Nov. Čas opazovanja Stanje barometra v mm. Temperatura v °C. Večrovi Nebo

28. 9. zv. 717 7 6 9 p. m. j. zah. oblačno

29. 7. zv. 718 1 12 sl. sever jasno

2. pop. 717 2 7 2 sl. sv. zah. del. jasno

9. zv. 711 8 4 9 sr. zahod dež

30. 7. zv. 712 4 6 0 sl. zahod pol. oblač.

2. pop. 713 4 4 1 sl. sever oblačno

Srednja temperatura sobote in nedelje

31° in 44° — normale: 09° in 07° —

Mokrina v 24 urah: 12 3 mm in 17 0 mm.

Niko Lenček, c. kr. notar
v Škofjiloki javlja v lastnem imenu
in v imenu svoje soproge tužno
vest, da je Vsega močnejši njiju pre-
jubljeno hčerko

Erno

danes ob štirih popoldan, po dolgi
mučni bolezni, v neži starosti 6 in
pol let k sebi poklical v oni boljši
svet. (3133)

Pogreb predrage rajnce bo v to-
rek, 1. decembra popoldan ob dveh.

Prosi se za tiho sozajlje.

V Škofjiloki, 29. nov. 1903.

Posebni mrtvaški listi se ne bodo izdajali.

Vajenec

dobrih staršev sprejme se takoj
v modni trgovini (3080-3)

J. S. Benedikt v Ljubljani.

Trgovski pomočnik

z večletno prakso in dobrimi pri-
ročili, katerih prepisi naj se ofertu
prilože, se sprejme v večjo trgovino
z mešanim blagom.

Kje? pove upravništvo „Slov.
Naroda.“ (3103-3)

Alojzij Luznik

na Vrhniki pri Ljubljani

preskrbuje dobre
harmonije doma-
čega in ameriškega
sestava, kakor tudi
gasovirje, pla-
nine in pisalne
stroje. — Daje se
tudi na obroke.
Ceniki na zahtevanje
30 brezplačno. 1294

Garantirano dobro

Vino in žganje

podvrženo pregledu kemijske presku-
ševalne postaje na Dunaju,

dobiva se pri 2596-25

bratih Giacconi & Co.

Vis (Eissa) v Dalmaciji.

Gostilna pri „Gambrinu“.

Radi opustitve gostilne točil bom vina

čez ulico po jako znižanih cenah, kakor:

Cviček rudeč . . . 40 v liter

Cviček bel . . . 56 „ „

Cviček rudeč . . . 64 „ „

Bizelje . . . 64 „ „

Goriška rebula . . . 64 „ „

Štajer . . . 72 „ „

Ljutomerčan . . . 1 K 28 „ „

Pravi domači pelin-
kovec . . . 1 „ 04 „ „

Istrijanec črn . . . 40 „ „

Pravi kraški Teran . . . 96 „ „

Dalmatincec bel . . . 48 „ „

Za mnogobrojen obisk se priporočam

(3035-3) Ivan Kenda.

Na prodaj je

hiša v Ljubljani

Rimska cesta št. 4.

v kateri je bila prej gostilna A. Zajca,

sedaj Josipa Komana. Hiša je enonad-
stropna, ima pet kleti, vrt in salon.

Štiri sobe so prirejane za gostilno.

Več pove Terezija Komana,

gostilničarka v Ljubljani, Rimska

cesta št. 4. (3128-2)

Izvrstna fina (11-274)

vina v buteljah

se dobé v trgovini

Edmund Kavčič

Ljubljana, Prešernove ulice.

Bogate izbere

mičnih (3130-1)

žepnih robcev

in drugih primernih

Miklavževih daril

priporoča po zelo nizkih cenah

špecialna trgovina z belim blagom

Anton Šarc

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 8

nasproti hotela „Lloyd“.

Ces. kr. avstrijske

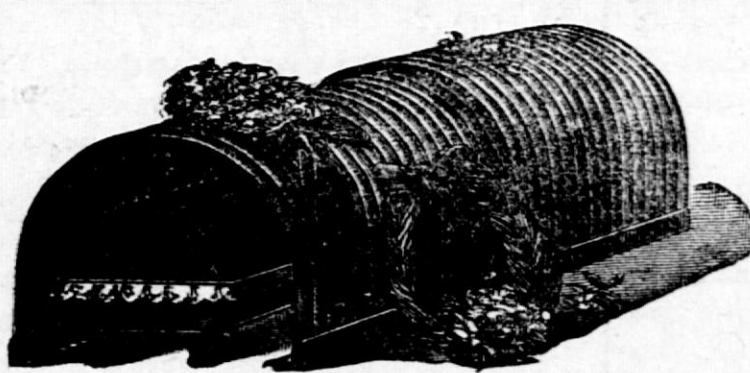
državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 55 m
m popoldne osonni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Lju-
bno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curich, Ge-
nevo, Pariz, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Fran-
cove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amste-
tten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo.
(Direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo.) — Proga v Novo mesto in v Kocevje. Osonni
vlak: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kocevje, ob 1. uri 6 m po-
poldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kocevje. Prihod v Ljubljano juž. kol.
Proga iz Trizla. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo,
Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Lbl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (di-
rektni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz
Trizla. — Ob 11. uri 18 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko
Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare,
Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curich, Bregenc, Inomost, Zell ob
jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne
osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Fran-
zensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smo-
hora, Celovca, Pontabla čez Selzthal in Inomosta v Solnograd. — Proga iz Novega mesta in
Kocevja. Osonni vlak: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kocevja, ob 2. uri 32 m po-
poldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kocevja in ob 8. uri 55 m zvečer istotako
— Oahod iz Ljubljane drž. kol. v žamzik Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2.
uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in
praznikih, samo oktobra. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz samnika. Mešani vlaki: Ob
6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer
samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra — Čas pri- in odhoda je označen po
srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (1719)

Ščiti za krste

da se iste v grobu
ne stlačijo,

najcenejše in najpo-
polnejše nadomestilo
za zidano grobnico.

Vis. c. kr. ministrstvo notr. zadev jih je odobrilo
in dopustilo, da se smejo uporabljati po vseh
glavnih mestih. (2991-3)

Posebno se priporočajo z ozirom na bližnjo otvoritev
novega pokopališča in s tem zvezana prenašanja nanj.

V zalogi jih ima:

pogrebni zavod Frana Doberleta v Ljubljani.

Plačilni marker

se sprejme takoj 3109-3

v ljubljanski kavarni.

Kje, pove upravništvo „Slov. Nar.“

Več stanovanj

z eno in dvema sobama, ku-
hinjo in pritlikino, odda se za
februarjev seilni rok.

Več se izve na Dolenjski cesti
št. 14. (2977-3)

Pravnik

s I. drž. izpitom, stenograf, želi vsto-
piti za dobo od 1. decembra t. l. do
1. aprila 1904 v kako odvetniško ali
notarsko pisarno.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda.“ (3086-3)

Trgovskega pomočnika

sprejme s 1. januarjem 1904
s dobrimi pogoji

Karol Cimperšek

trgovina z mešanim blagom

Laški trg. (3129-1)

Trgovska agentura

dobro uvedena pri vseh trgovinah z
železnino, eventualno z meša-
nim blagom na Kranjskem

se išče,

da proti proviziji privzame predmet
železne stroke.

Ponudbe pod št. 3132“ uprav-
ništvu „Slov. Naroda.“ (3132-1)

G. PICCOLI

lekarna v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj.

Svetosti papeža

priporoča naslednje iz-

delke svojega kemično-

farmaceutičnega labora-

torija, ki se izgotavljajo

kot sicer vsi drugi medikamenti z

največjo skrbnostjo in snažnostjo.

Piccolieva železna tinktura

krepi želedec, vzbuja veselje do

jedi, pospešuje prebavo in odprje

ter je posebno učinkujoča pri zaprtju.

1 steklenica 20 vin. (1372-40)

Piccolieva železnata vino se

</